

Frågor om utredningen
Fredrik Wiklund Bystedt
073-726 70 85

Presskontakt
Jonas Johansson
072-208 22 71

Betalningsutredningens betänkande presenteras

I dag har den särskilde utredaren, landshövding Anna Kinberg Batra överlämnat Betalningsutredningens betänkande *Staten och betalningarna* (SOU 2023:16) till Finansdepartementet.

Betalningsmarknaden och hela betalningsekosystemet har digitaliserats i snabb takt. Digitaliseringen skapar nya betaltjänster och bidrar till effektivitet men stora grupper ställs utanför. Därtill har systemsårbarheter uppstått. Inte minst av dessa skäl behöver staten ta en större roll. Utredningen föreslår därför bl.a. att:

Fler måste ges tillgång till betalkonto, bl.a. genom en effektivare tillsyn och att banker använder möjligheten i lagstiftningen att erbjuda konto med mer begränsade funktioner (lågriskkonto). Därutöver bör statens insatser för att alla i Sverige ska ha möjlighet att göra betalningar till rimliga kostnader, oavsett betalningssätt, stärkas och breddas.

För att säkra inte minst livsmedelstillgången i en fredstida krissituation och vid höjd beredskap ska staten, för det första, kunna garantera vissa s.k. offlinebetalningar under en begränsad tid. Det gäller i fysiska butiker som säljer livsnödvändiga varor. För det andra ska Skatteverket kunna bevilja undantag från kassaregister för att underlätta kontant betalning.

Fysiska apotek föreslås bli skyldiga att ta emot kontant betalning för läkemedel mm. som omfattas av högkostnadsskyddet. Motsvarande lagstiftning för

livsmedel och drivmedel bör inte uteslutas. Det ska vara möjligt att betala in skatt med kontanter upp till ett visst belopp.

Utredningen bedömer i enlighet med rättspraxis att statliga, kommunala och regionala myndigheter är skyldiga att ta emot kontanter som betalning för offentligrättsliga avgifter. Det gäller även privata aktörer som utför motsvarande verksamhet på det offentligas uppdrag.

Utredningen bedömer att det i dag inte finns tillräckliga samhällsbehov av att Riksbanken ger ut en s.k. e-krona. Omvärldsförändringar kan föranleda en annan bedömning i framtiden. Riksbanken bör fortsätta att utvärdera förutsättningarna för en e-krona och återkomma med en framställning till riksdagen under 2024 med en bedömning av om det finns tillräckliga skäl att införa en e-krona.

Anna Kinberg Batra fick i december 2020 regeringens uppdrag att utreda statens roll på betalningsmarknaden mot bakgrund av de stora förändringar som ägt rum och kan förväntas ske i framtiden. Utredningen tillsattes efter ett tillkännagivande från riksdagen i juni 2019.

Utredningen finns tillgänglig på www.betalningsutredningen.se, www.regeringen.se och www.sou.gov.se